

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: PROIZVODNJA IN PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak:

- oblikuje sliko o organizaciji elektroenergetskega sistema, proizvodnji in prenosu električne energije ter trgu energije,
- pridobi širši pogled na tehnične karakteristike elementov, ki tvorijo elektroenergetski sistem,
- razvija samoiniciativnost in samostojnost,
- razvija sposobnost timskega reševanja problemov,
- oblikuje racionalno zavest in pogled o vplivu elektroenergetike na okolje,
- pridobi odgovoren odnos do rednega spremljanja razvoja tehnike,
- oblikuje zavest o pomembnosti proizvodnje in prenosa električne energije,
- se identificira s stroko in poklicem,
- oblikuje odgovoren odnos do ostalih tehničnih panog in do ekonomije,
- pravilno uporablja strokovno terminologijo v slovenskem in tujem jeziku.

Modul ni sestavljen iz vsebinskih sklopov.

3. Poklicne kompetence:

- pripravljanje in vodenje manjših montažnih in vzdrževalnih del na proizvodnih in prenosnih objektih
- samostojno izvajanje srednje zahtevnih del na primarni in sekundarni opremi v proizvodnji in prenosu električne energije
- izvajanje manj zahtevnih stikalnih manipulacij v proizvodnji in prenosu električne energije
- sodelovanje pri oblikovanju pogodb o prometu z električno energijo

4. Operativni cilji:

Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razume vlogo posameznih podjetij in družb v procesu proizvodnje in prenosa električne energije, • pozna lokacijo najpomembnejših proizvodnih objektov in konfiguracijo omrežja za prenos električne energije v Sloveniji, • zna ovrednotiti združitev elektroenergetskih sistemov v evropsko interkonekcijo,	<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiše vlogo systemskega operaterja prenosnega omrežja, • uporablja znanje o vrstah elektrarn, jih razlikuje in ovrednoti, • primerja osnovne karakteristike obnovljivih in alternativnih virov energije s klasičnimi viri energije, • okvirno oceni potencialno moč vodnega toka in izračuna moči fiktivnih agregatov upoštevajoč ocenjene izkoristke generatorja in turbine,

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> • zna ovrednotiti, kje poteka izmenjava električne energije s sosednjimi državami, • pozna glavne zakonitosti pri trgovanju z električno energijo na notranjem trgu, • razume vlogo primarnih in sekundarnih delov elektroenergetskih postrojev in njihovo povezovanje v elektroenergetski sistem, • razume konstrukcijo in delovanje proizvodnih virov električne energije: pretočne, akumulacijske in prečrpovalne hidroelektrarne, termoelektrarne z različnimi primarnimi gorivi, termoelektrarne toplarne, jedrske elektrarne; • pozna značilnosti obnovljivih in alternativnih virov energije, • zna okvirno opisati in oceniti proizvodne zmogljivosti posameznih agregatov in jih ovrednotiti, • zna naštet in opisati pogonske stroje za različne vrste elektrarn, • razume delovanje sinhronskega generatorja, • spozna sestavne dele in konstrukcijo, • razume razliko med turbo in hidro generatorjem, • spozna različne tipe vzbujalnikov sinhronskega generatorja, • spozna moč, moment in obratovalna stanja, • pozna konstrukcijo in funkcijo različnih razdelilnih transformatorskih postaj, • razume enočrtne sheme posameznih vrst razdelilnih transformatorskih postaj, • pozna različne vrste energetskih in merilnih transformatorjev, • razume funkcijo, delovanje in karakteristike stikalnih aparatov, 	<ul style="list-style-type: none"> • prikaže glavne značilnosti posameznih vrst hidro-agregatov, • shematično ponazori osnovni princip delovanja termoelektrarne: na trda goriva, plinske in jedrske ter jih ovrednoti; • shematično (blokovno) ponazori sisteme delovanj alternativnih virov energije, • analizira parametre pogodb o prodaji električne energije večjim odjemalcem, • oceni primernost uporabe posamezne vrste turbine v odvisnosti od vrste elektrarne, • opiše delovanje sinhronskega generatorja elektrarne skozi različna obratovalna stanja, • skozi poznavanje konstrukcije sinhronskega generatorja opiše pomen posameznih elementov, • opiše vzbujalnike in način uporabe le-teh, • opiše postopke, ki omogočajo različna obratovalna stanja sinhronskega stroja; • simulativno izvede postopek sinhronizacije generatorja na omrežje oz. njegov izklop, • v enočrtni shemi razdelilne transformatorske postaje opiše funkcije posameznih elementov v shemi, • v enočrtni shemi razdelilne transformatorske postaje opiše možna obratovalna stanja, • samostojno izdela primer paralelnega obratovanja dveh transformatorjev, • opiše delovanje odklopnikov, ločilnikov ter njihovo uporabo v razdelilnih transformatorskih postajah, • primerja karakteristične lastnosti in podatke posameznih stikalnih aparatov, • v prospektih proizvajalcev poišče glavne karakteristike visokonapetostnih odklopnikov in ločilnikov, • v prospektih proizvajalcev poišče glavne karakteristike nekaterih visokonapetostnih prenapetostnih odvodnikov, • opiše vlogo glavnega centra vodenja prenosnega omrežja,

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> • zna analizirati delovanje in karakteristike različnih stikalnih aparatov v visokonapetostnih sistemih, • pozna izvedbe zbiralk, izolatorjev in ostale primarne opreme v razdelilnih transformatorskih postajah, • razume nastanek prenapetosti in delovanje zaščitnih naprav, ki varujejo sistem pred njimi, • razume princip delovanja zaščitnih sistemov, ki varujejo prenosne vode, transformatorje, zbiralke in ostale dele primarne opreme, • pozna funkcijo in princip delovanja sekundarnih sistemov v proizvodnji in prenosu električne energije, • razume vlogo posameznih centrov vodenja proizvodnje in prenosa električne energije, • razume delovanje primarne, sekundarne in terciarne regulacije delovne moči ter delovanje napetostne regulacije v elektroenergetskem sistemu, • razume značilnosti in lastnosti nadzemnih in kabelskih omrežij za prenos električne energije, • pozna različne tipe omrežij glede na konfiguracijo in tretiranje nevtralne točke omrežja, • seznanjen je s postopki za določitev padcev napetosti in izgubo delovne moči v visokonapetostnih omrežjih, • pozna principe mehanskega dimenzioniranja nadzemnih vodov, • zna določiti osnovne varnostne višine in varnostne oddaljenosti nadzemnih visokonapetostnih vodov, • razume pomen in ključne lastnosti elementov visokonapetostnih nadzemnih omrežij, • pozna konstrukcijo potrebne opreme za visokonapetostna nadzemna omrežja.	<ul style="list-style-type: none"> • v virih poišče informacijo o načinih prenosa podatkov v elektroenergetskem sistemu, • izdelava idejni načrt vzdrževanja transformatorske postaje in opiše stikalne manipulacije v transformatorski postaji, • našteje in opiše delovanje zaščitnih sistemov, ki varujejo VN vode, • izračuna izgube napetosti in delovne izgube v preprostem visokonapetostnemvodu, • oceni izkoristke transformatorja pri različnih obremenitvah, • prikaže razdelitev pretokov delovnih moči v zanki visokonapetostnega omrežja, • določi varnostno višino nad izbranimi objekti za določen visokonapetostni nadzemni vod, • v prospektih proizvajalcev poišče glavne karakteristike vodnikov in izolatorjev za nadzemna visokonapetostna omrežja, • v prospektih proizvajalcev poišče glavne karakteristike najpogostejših visokonapetostnih kablov, • izdelava idejni načrt vzdrževanja v delu omrežja za prenos električne energije in opiše stikalne manipulacije.